

TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2008. gada 17. jūlijā*

Lieta C-207/06

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *Unabhängiger Finanzsenat Salzburg-Aigen* (Austrija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2006. gada 4. maijā un kas Tiesā reģistrēts 2006. gada 8. maijā, tiesvedībā

Schwaninger Martin Viehhandel — Viehexport

pret

Zollamt Salzburg, Erstattungen.

TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs A. Ross [*A. Rosas*], tiesneši H. N. Kunja Rodrigess [*J. N. Cunha Rodrigues*], J. Klučka [*J. Klučka*] (referents), A. O'Kifs [*A. Ó Caoimh*] un P. Linda [*P. Lindh*],

* Tiesvedības valoda — vācu.

ģenerālvokāts P. Mengoci [*P. Mengozzi*],
sekretārs B. Fileps [*B. Fülöp*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2007. gada 22. marta tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Schwaninger Martin Viehhandel — Viehexport* vārdā — O. Venclafs [*O. Wenzlaff*],
Rechtsanwalt,

— Austrijas valdības vārdā — H. Dosi [*H. Dossi*], pārstāvis,

— Beļģijas valdības vārdā — A. Ibēra [*A. Hubert*], pārstāve,

— Grieķijas valdības vārdā — I. Halkiass [*I. Chalkias*], pārstāvis,

— Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — J. Šiferers [*J. Schieferer*] un F. Erlbahers
[*F. Erlbacher*], pārstāvji,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2008. gada 28. februāra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Komisijas 1998. gada 18. marta Regulas (EK) Nr. 615/98, ar kuru paredz sīki izstrādātus piemērošanas noteikumus eksporta kompensāciju piešķiršanai saistībā ar dzīvu liellopu labturību pārvadāšanas laikā (OV L 82, 19. lpp.), 1. pantu un Padomes 1991. gada 19. novembra Direktīvas 91/628/EEK par dzīvnieku aizsardzību pārvadāšanas laikā, ar kuru groza Direktīvas 90/425/EEK un 91/496/EEK (OV L 340, 17. lpp.) un kurā grozījumi izdarīti ar Padomes 1995. gada 29. jūnija Direktīvu 95/29/EK (OV L 148, 52. lpp.; turpmāk tekstā — “Direktīva 91/628”), noteikumus.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp *Schwaninger Martin Viehhandel — Viehexport* (turpmāk tekstā — “*Schwaninger*”) un *Zollamt Salzburg, Erstattungen* [Zalcburgas Muitas pārvaldes Kompensāciju nodaļu] (turpmāk tekstā — “*Zollamt*”) saistībā ar atteikumu izmaksāt eksporta kompensācijas pēc dzīvu liellopu pārvešanas uz Albāniju.

Atbilstošās tiesību normas

- 3 Padomes 1968. gada 27. jūnija Regulas (EEK) Nr. 805/68 par liellopu un teļa gaļas tirgu kopīgo organizāciju (OV L 148, 24. lpp.), kas grozīta ar Padomes 1997. gada 18. decembra Regulu (EK) Nr. 2634/97 (OV L 356, 13. lpp.; turpmāk tekstā — “Regula Nr. 805/68”), 13. panta 9. punkta otrajā daļā ir paredzēts, ka eksporta kompensāciju par dzīvu dzīvnieku eksportu piešķir tikai tad, ja ir ievērots Kopienas tiesiskais

regulējums saistībā ar dzīvnieku labturību un it īpaši tiesību noteikumi par dzīvnieku aizsardzību pārvadāšanas laikā.

Regula Nr. 615/98

- 4 Sīki izstrādātie Regulas Nr. 805/68 piemērošanas noteikumi ir precizēti Regulā Nr. 615/98.
- 5 Regulas Nr. 615/98 1. pantā ir noteikts, ka eksporta kompensācijas par dzīvjiem liellopiem piešķir tikai tad, ja, dzīvniekus pārvedot uz pirmo izkraušanas vietu trešā valstī, kas ir galamērķis, ir izpildīti Direktīvas 91/628 un iepriekš minētās regulas noteikumi.
- 6 Saskaņā ar šīs regulas 2. pantu, šķērsojot Eiropas Kopienas muitas teritoriju, tiek veikta dzīvnieku pārbaude. Valsts pilnvarotajam veterinārārstam ir jāpārbauda un jāapliecina, ka dzīvnieki ir derīgi paredzētajam braucienam atbilstoši Direktīvas 91/628 noteikumiem, ka transportlīdzeklis, ar kuru dzīvnieki tiek izvesti no Kopienas muitas teritorijas, atbilst šīs direktīvas noteikumiem un ir veikti attiecīgie pasākumi, lai brauciena laikā būtu nodrošināta dzīvnieku aprūpe atbilstoši minētās direktīvas noteikumiem.
- 7 Minētās regulas 5. panta 1. punktā ir noteikts:

“1. Dalībvalsts kompetentajai iestādei, kura pieņem eksporta deklarāciju, eksportētājs sniedz visas nepieciešamās ziņas par braucienu vēlākais eksporta deklarācijas iesniegšanas brīdī.

Tajā pašā laikā vēlākais, kad tam tas kļuvis zināms, eksportētājs informē kompetentās iestādes par iespējamo transporta līdzekļa maiņu.”

- 8 Saskaņā ar šī paša 5. panta 2. punktu eksporta kompensācijas pieteikumam jāpievieno pierādījums, ka ir ievēroti šīs pašas regulas 1. panta noteikumi, un to var izdarīt, iesniedzot T5 kontroleksemplāru un pārbaudi veikušās sabiedrības ziņojumu, kam pievienots veterinārais sertifikāts.
- 9 Regulas Nr. 615/98 5. panta 3. punktā tomēr ir noteikts, ka eksporta kompensācija netiek izmaksāta par dzīvniekiem, kas pārvadāšanas laikā ir gājuši bojā, vai par dzīvniekiem, attiecībā uz kuriem kompetentā iestāde, ņemot vērā 5. panta 2. punktā minētos dokumentus, šīs regulas 4. pantā minētos pārbaudes ziņojumus un/vai jebkādus citus tās rīcībā esošus pierādījumus par šīs regulas 1. pantā ietverto noteikumu ievērošanu, uzskata, ka nav izpildīta Direktīva 91/628.

Direktīva 91/628

- 10 Saskaņā ar Direktīvas 91/628 1. panta 1. punkta a) apakšpunktu šī direktīva attiecas uz mājas dzīvnieku, kuri pieder govju sugai, pārvadāšanu.
- 11 Atbilstoši minētās direktīvas 2. panta 2. punktam piemēro šādas definīcijas:

“[..]

- b) “pārvadāšana” — jebkura dzīvnieku pārvietošana, ko veic ar transportlīdzekli un kas ietver dzīvnieku iekraušanu vai izkraušanu;

[..]

- h) “atpūtas laiks” — nepārtraukts laiks braucienā, kurā dzīvnieki netiek pārvietoti ar transportlīdzekļiem;

[..].”

- ¹² Šīs pašas direktīvas 5. panta A punkta 2. daļas d) apakšpunktā ir paredzēts, ka dalībvalstis nodrošina, ka pārvadātājs:

“nodrošina:

- i) ka b) apakšpunktā minētā maršruta plāna oriģināleksemplārs

— ir pienācīgi noformēts un ka to ir izpildījusi atbilstoša persona atbilstošā laikā,

[..]

ii) ka par pārvadāšanu atbildīgās personas

- maršruta plānā norāda laikus un vietas, kurās pārvadājamie dzīvnieki baroti un dzirdīti brauciena laikā,

[..].”

¹³ Direktīvas 91/628 pielikuma VII nodaļa, kas ir šī pielikuma 48. punkts, attiecas uz dzirdīšanas un barošanas intervāliem, kā arī brauciena laiku un atpūtas laiku. Šajā 48. punktā cita starpā ir paredzēts:

“[..]

2. Brauciena laiks dzīvniekiem, kuri minēti 1. punktā [daļā], nepārsniedz astoņas stundas.

3. Maksimālo brauciena laiku, kas minēts 2. punktā [daļā], var pagarināt, ja pārvadājuma transportlīdzeklis atbilst šādām papildu prasībām:

— uz transportlīdzekļa grīdas ir pietiekami daudz pakaišu,

— pārvadājuma transportlīdzeklī ved piemērotu barību attiecīgajai dzīvnieku sugai visam brauciena laikam,

- dzīvniekiem nodrošināta tieša piekļuve,

- iespējama piemērota ventilācija, kuru var noregulēt atkarībā no temperatūras (iekšā un ārā),

- ir bīdāmas starpsienas, lai varētu izveidot atsevišķus nodalījumus,

- transportlīdzekļi ir aprīkoti ar savienojumu ūdens piegādei pieturas vietās,

[..]

4. Dzirdīšanas un barošanas intervāli, brauciena laiki un atpūtas laiki, ja izmanto autotransporta līdzekļus, kuri atbilst 3. punktā [daļā] minētajām prasībām, ir noteikti šādi:

[..]

d) visiem pārējiem 1. punktā [daļā] minēto sugu dzīvniekiem pēc 14 brauciena stundām jānodod vismaz vienu stundu ilgs atpūtas laiks, lai tos varētu padzirdīt un, ja vajadzīgs, pabarot. Pēc šāda atpūtas laika tos var transportēt vēl 14 stundas.

5. Pēc noteiktā brauciena laika dzīvnieki ir jāizkrauj, jāpabaro un jāpadzirda, kā arī tiem jādod atpūta vismaz 24 stundas.

[..]

7. a) Dzīvniekus nedrīkst pārvadāt pa jūru, ja maksimālais brauciena laiks pārsniedz 2. punktā [daļā] noteikto, ja vien nav ievēroti nosacījumi, kuri noteikti 3. un 4. punktā [daļā], izņemot par brauciena un atpūtas laikiem.

b) Attiecībā uz jūras pārvadājumiem regulārā un tiešā satiksmē starp diviem Kopienas ģeogrāfiskiem punktiem ar transportlīdzekļiem, kas iekrauti kuģi, neizkraujot dzīvniekus, pēdējiem jādod 12 stundu atpūta pēc izkraušanas galamērķa ostā vai tās tiešā tuvumā, ja vien brauciena laiks jūrā ir tāds, ka reisu var iekļaut vispārējā 2. līdz 4. punktā [daļas] plānā.

[..]”

Pamata prāva un prejudiciālie jautājumi

¹⁴ 2002. gada 23. oktobrī *Schwaninger* deklarēja 33 liellopu eksportu uz Albāniju un lūdza tam šajā sakarā piešķirt eksporta kompensāciju. Dzīvniekus 14 stundas pārveda pa sauszemi no Austrijas uz Itāliju, kur tos izkrāva Triestes ostā. Pēc 24 stundu ilgas atpūtas, kuras laikā tos pabaroja un padzirdīja, liellopus atkal iekrāva transportlīdzeklī,

kurš tika novietots uz [tā sauktā] Ro-Ro kuģa. Pārbrauciens no Triestes līdz Durresai [Dürres] (Albānija) ilga 41 stundu un 30 minūtes. Pēc tam dzīvniekus pārvadāja pa sauszemi tajā pašā transportlīdzeklī bez pārtraukuma līdz Lushnjai [Lushnja] (Albānija), kurā tie ieradās tajā pašā dienā un kur tos izkrāva pēc brauciena, kas kopā ilga 46 stundas.

- 15 *Zollamt* konstatēja, ka tai iesniegtajā maršruta plānā par pārvadāšanu atbildīgās personas nebija devušas norādes par dzīvnieku dzirdīšanu un barošanu pārvadāšanas pa jūru laikā, un *Zollamt* no tā secināja, ka 46 stundu laikā dzīvnieki nebija nedz pabaroti, nedz padzirdīti. Šajā sakarā tā par neatbilstošu uzskatīja automašīnas šoferu apliecinātu paziņojumu, kas tika iesniegts *a posteriori* un kurā bija iekļauta informācija par dzīvnieku padzirdīšanu un pabarošanu, kura nebija minēta maršruta plānā. *Zollamt* līdz ar to nolēma noraidīt tajā iesniegto lūgumu izmaksāt eksporta kompensāciju.
- 16 Tā kā prasība, kas tika celta par šo noraidošo lēmumu, tika noraidīta pirmajā instancē, *Schwaniņger* 2005. gada 9. septembrī iesniedza apelācijas sūdzību iesniedzējtiesā, norādot, ka pārsūdzētajā spriedumā kā atteikuma izmaksāt eksporta kompensāciju motīvs bija minēts vienīgi tas, ka pārvadāšanas maršruta plānā nebija sniegta informācija.
- 17 *Unabhängiger Finanzsenat Salzburg-Aigen* [Zalcburgas-Aigenas Neatkarīgā nodokļu palāta], uzskatot, ka tajā iesniegtā strīda atrisināšana ir atkarīga no Kopienas tiesību normu interpretācijas, nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

“1) Vai [..] Regulas [..] Nr. 615/98 1. pants ir saprotams tādējādi, ka [..] Direktīvas 91/628 [..] pielikuma [48. punkta 7. daļas b) apakšpunkts] ir piemērojams pēc analogijas, pārvadājot dzīvniekus regulārā un tiešā satiksmē pa jūru starp Kopienā esošu ģeogrāfisku punktu un trešā valstī atrodošos ģeogrāfisku punktu

ar tādiem transportlīdzekļiem, kuri, neizkraujot no tiem dzīvniekus, tiek novietoti uz kuģa?

- 2) Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir apstiprinoša, vai Direktīvas 91/628 [...] pielikuma [48. punkta 7. daļas b) apakšpunkts] ir saprotams tādējādi, ka, pārvadājot liellopus, to pārvadāšanas pa jūru laiks neatbilst 4. daļas d) apakšpunktam, ja dzīvnieki pēc 14 stundu ilga pārvadājuma perioda netiek vismaz vienu stundu atpūtināti?

- 3) Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir noraidoša, vai tad piemērojamais Direktīvas 91/628 [...] pielikuma noteikums, [proti], [48. punkta 7. daļas a) apakšpunkts,] ir saprotams tādējādi, ka, veicot jūras pārvadājumus regulārā un tiešā satiksmē starp Kopienā esošu ģeogrāfisku punktu un trešā valstī atrodošos ģeogrāfisku punktu ar tādiem transportlīdzekļiem, kuri, neizkraujot no tiem dzīvniekus, tiek novietoti uz kuģa, pārvadājuma ilgumam nav nekādas nozīmes, ja dzīvnieki tiek regulāri padzirdīti un pabaroti, un ka šādā gadījumā, galapunkta ostā izkraujot kravas transportlīdzekli [no kuģa], uzreiz aizsākas jauns 29 stundu ilgs pārvadāšanas periods pa sauszemi?

- 4) Ja atbilde uz trešo jautājumu ir apstiprinoša, vai Direktīvas 91/628 [...] 5. panta A punkta 2. daļas d) apakšpunkta ii) daļas pirmais ievilkums ir saprotams tādējādi, ka par pārvadāšanu atbildīgajām personām maršruta plānā ir jāatzīmē, kad attiecīgie dzīvnieki pārvadāšanas pa jūru laikā ir tikuši pabaroti un padzirdīti, un ka Direktīvas 91/628 prasībām neatbilst ar rakstāmašīnu iepriekš izdarīts ieraksts “pārvadāšanas laikā vakarā, no rīta, pusdienlaikā, vakarā un no rīta [dzīvnieki] ir pabaroti un padzirdīti” un tā sekas ir tādas, ka, neveicot atzīmes par veiktajām aprūpes darbībām, tiek zaudētas tiesības uz eksporta kompensāciju, ja vien attiecīgo pierādījumu nevar sniegt citā veidā?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

- 18 Uzdotot pirmo jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā jautā, kā ir jāsaprot Regulā Nr. 615/98 izdarītā atsauce uz Direktīvu 91/628 un it īpaši, vai saskaņā ar šo atsauci uz pārvadājumu ar Ro-Ro kuģi starp Kopienā esošu ģeogrāfisku punktu un trešā valstī atrodošos ģeogrāfisku punktu attiecas šīs direktīvas pielikuma 48. punkta 7. daļas a) apakšpunkts, vai arī pēc analogijas ir jāpiemēro šī paša 48. punkta 7. daļas b) apakšpunkts.
- 19 Iesniedzējtiesa uzskata, ka, lai arī Direktīvas 91/628 pielikuma 48. punkta 7. daļas b) apakšpunkta piemērošanas joma *expressis verbis* ir ierobežota tādējādi, ka tā attiecas tikai uz jūras pārvadājumu starp diviem Kopienas ģeogrāfiskiem punktiem, minētā punkta piemērošanas joma ir jāpaplašina, iekļaujot tajā, kā tas ir pamata lietā, pārvadājumu ar Ro-Ro kuģi, ar kuru Kopienā esoša vieta tiek savienota ar trešā valstī esošu vietu. Pēc iesniedzējtiesas domām, šādu paplašināšanu cita starpā pamato Regulas Nr. 615/98 1. pantā izdarītā atsauce uz Direktīvu 91/628, kurā ir prasīts ievērot šīs direktīvas prasības dzīvnieku pārvadāšanas laikā līdz to pirmajai izkraušanas vietai trešā valstī, kas ir galamērķis.
- 20 Vispirms ir jānorāda, ka Regulas Nr. 615/98 1. pantā ir noteikts, ka, piemērojot Regulas Nr. 805/68 13. panta 9. punkta otro daļu, eksporta kompensāciju piešķiršana par tādu dzīvu liellopu eksportu, uz kuriem attiecas kombinētās nomenklatūras kods 0102, ir atkarīga no tā, vai dzīvnieku pārvadāšanas laikā līdz to pirmajai izkraušanas vietai trešā valstī, kas ir galamērķis, cita starpā ir ievēroti Direktīvas 91/628 noteikumi (skat. 2008. gada 17. janvāra spriedumu apvienotajās lietās C-37/06 un C-58/06 *Viamex Agrar Handel* un *ZVK*, Krājums, I-69. lpp., 17. punkts).

- 21 Attiecībā uz Regulas Nr. 615/98 1. pantā izdarīto vispārējo atsauci uz Direktīvu 91/628 Tiesa ir lēmusi, ka šī panta mērķis ir nodrošināt, ka, piemērojot Regulas Nr. 805/68 13. panta 9. punktu, tiek ievēroti atbilstošie minētās direktīvas noteikumi dzīvu dzīvnieku labturības jomā un it īpaši dzīvnieku aizsardzības pārvadāšanas laikā jomā (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu apvienotajās lietās *Viamex Agrar Handel* un *ZVK*, 19. punkts).
- 22 Tomēr tas, ka Regulas Nr. 615/98 1. pantā ir minēti Direktīvas 91/628 noteikumi, kuri paredz nosacījumus kompensāciju piešķiršanai, nevar izmainīt šo noteikumu piemērošanas jomu. Tas, ka Kopienų likumdevējs ir paredzējis piemērot šos noteikumus līdz pirmajai dzīvnieku izkraušanas vietai trešā valstī, kas ir galamērķis, nav interpretējams tādējādi, ka tiesiskais regulējums, kurš ir piemērojams īpašam pārvadājumam, kas savieno divus Kopienų punktus, nenoliedzami ir piemērojams tādām pašām pārvadājumiem starp Kopienā esošu ģeogrāfisku punktu un attiecīgā trešā valstī esošu ģeogrāfisku punktu.
- 23 Lai arī ir taisnība, ka Regulas Nr. 615/98 1. pantā ir noteikts, ka eksporta kompensācijas piešķir tikai tad, ja dažādās dzīvnieku pārvadāšanas stadijās līdz to pirmajai izkraušanas vietai trešā valstī, kas ir galamērķis, ir izpildīti Direktīvas 91/628 noteikumi, ir jāatzīst, ka šīs pašas direktīvas pielikuma 48. punkta 7. daļas b) apakšpunktā paredzētie noteikumi tieši attiecas uz pārvadājumiem Kopienā un līdz ar to tos nevar piemērot tāda paša veida pārvadājumam, kas tiek veikts uz trešo valsti.
- 24 Direktīvas 91/628 pielikuma 48. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka, pirmkārt, 48. punkta 7. daļas b) apakšpunkts ir piemērojams ar Ro-Ro kuģi veiktiem pārvadājumiem, kuri regulārā un tiešā satiksmē savieno divus Kopienų ģeogrāfiskos punktus un kuriem pēc definīcijas ir jāievēro šajā punktā paredzētie nosacījumi, un, otrkārt, ja 48. punkta 7. daļas b) apakšpunkts nav piemērojams, ir jāievēro 48. punkta 7. daļas a) apakšpunktā paredzētie noteikumi.

25 Šādos apstākļos ir jāuzskata, ka Regulas Nr. 615/98 1. pantā izdarītā atsauce uz Direktīvu 91/628 nevar tikt interpretēta tādējādi, ka šīs direktīvas pielikuma 48. punkta 7. daļas b) apakšpunkts, kura piemērošanas joma *expressis verbis* ir ierobežota tādējādi, ka tā attiecas tikai uz jūras pārvadājumu starp diviem Kopienas ģeogrāfiskiem punktiem, ir piemērojams ar Ro-Ro kuģi veiktam pārvadājumam, kas savieno Kopienas ģeogrāfisku punktu ar trešā valstī esošu ģeogrāfisku punktu.

26 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz pirmo jautājumu ir jāatbild šādi: Regulas Nr. 615/98 1. pants nevar tikt interpretēts tādējādi, ka Direktīvas 91/628 pielikuma 48. punkta 7. daļas b) apakšpunkts ir piemērojams jūras pārvadājumam, kas, izmantojot transportlīdzekļus, kuri, neizkraujot no tiem dzīvniekus, tiek novietoti uz kuģa, savieno Kopienas ģeogrāfisku punktu ar trešā valstī esošu ģeogrāfisku punktu.

Par otro jautājumu

27 Iesniedzējtiesa uzdeva šo jautājumu, ja atbilde uz pirmo jautājumu ir apstiprinoša.

28 Tā kā uz pirmo jautājumu tika sniegta noraidoša atbilde, nav jāatbild uz otro jautājumu.

Par trešo jautājumu

- 29 Uzdotot trešo jautājumu, iesniedzējtiesa jautā, vai saskaņā ar Direktīvas 91/628 pielikuma 48. punkta 7. daļas a) apakšpunktu jūras pārvadājuma starp Kopienas ģeogrāfisku punktu un trešā valstī esošu ģeogrāfisku punktu ilgums nav jāņem vērā, ja, pirmkārt, pārvadājumā izmantotie transportlīdzekļi, neizkraujot dzīvniekus, tiek novietoti uz kuģiem un, otrkārt, ja tos regulāri padzirda un paēdina, un vai šādā gadījumā, trešās valsts galapunkta ostā izkraujot šos transportlīdzekļus [no kuģa], var uzreiz sākties jauns 29 stundu ilgs pārvadāšanas periods pa sauszemi.
- 30 Jāuzsver, ka, tā kā nav īpašu noteikumu, kas ir paredzēti tādiem pārvadājumiem ar Ro-Ro kuģiem, par kādiem ir runa pamata lietā, un ja šāda veida pārvadājumiem nav piemērojams Direktīvas 91/628 pielikuma 48. punkta 7. daļas b) apakšpunkts, vienīgi šī paša 48. punkta 7. daļas a) apakšpunkts, kurā ir paredzēti vispārīgi jūras pārvadājumiem piemērojami noteikumi, paredz nosacījumus, kādos var pārvadāt dzīvniekus uz šāda Ro-Ro kuģa.
- 31 Attiecībā uz minētā pārvadājuma ilgumu no Direktīvas 91/628 pielikuma 48. punkta 7. daļas a) apakšpunkta nepārprotami izriet, ka brauciena pa jūru ilgums var ilgt vairāk nekā astoņas stundas, ja ir ievēroti visi šī paša 48. punkta 3. un 4. daļā paredzētie nosacījumi, izņemot par brauciena ilgumu un atpūtas laiku. Jānorāda, ka starp nosacījumiem, kuri ir jāievēro, cita starpā ir nosacījumi par dzīvnieku dzirdīšanas un barošanas intervāliem.
- 32 Tādējādi tāda pārvadājuma ar Ro-Ro kuģi gadījumā, ar kuru Kopienas ģeogrāfisks punkts tiek savienots ar trešā valstī esošu ģeogrāfisku punktu, pārvadājuma ilgums nedrīkst tikt ņemts vērā, ja dzīvnieki tiek pārvadāti saskaņā ar Direktīvas 91/628 pielikuma 48. punkta 3. un 4. daļā paredzētajiem nosacījumiem, izņemot brauciena ilgumu un atpūtas laiku.

- 33 Attiecībā uz to, vai ir iespējams uzreiz pēc transportlīdzekļa nokraušanas no kuģa trešās valsts galapunkta ostā sākt jaunu pārvadāšanas pa sauszemi periodu, ievērojot Direktīvas 91/628 48. punkta 4. daļas d) apakšpunktā paredzētos nosacījumus, jāatzīst, ka šī paša 48. punkta 7. daļas a) apakšpunktā vispār nav paredzēts, ka pirms jauna pārvadāšanas pa sauszemi perioda dzīvniekiem ir jāatpūšas pēc šī transportlīdzekļa nokraušanas no kuģa.
- 34 Līdz ar to, ja pārvadājums ar Ro-Ro kuģi izpilda minētā 48. punkta 7. daļas a) apakšpunktā paredzētos nosacījumus un ja ir ievēroti visi šī paša 48. punkta 3. un 4. daļā paredzētie nosacījumi, izņemot par brauciena ilgumu un atpūtas laiku, uzreiz pēc transportlīdzekļa nokraušanas no kuģa trešās valsts galapunkta ostā atbilstoši šī paša 48. punkta 4. daļas d) apakšpunktam var sākties jauns pārvadāšanas pa sauszemi periods.
- 35 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz trešo jautājumu ir jāatbild šādi: Direktīvas 91/628 pielikuma 48. punkta 7. daļas a) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tāda jūras pārvadājuma gadījumā, kad Kopienas ģeogrāfisks punkts tiek savienots ar trešā valstī esošu ģeogrāfisku punktu ar transportlīdzekļiem, kuri, neizkraujot dzīvniekus, tiek novietoti uz kuģiem, pārvadājuma ilgums nedrīkst tikt ņemts vērā, ja dzīvnieki tiek pārvadāti atbilstoši šī paša 48. punkta 3. un 4. daļā paredzētajiem nosacījumiem, izņemot brauciena ilgumu un atpūtas laiku. Ja tas tā ir, uzreiz pēc transportlīdzekļa nokraušanas no kuģa trešās valsts galapunkta ostā atbilstoši šī paša 48. punkta 4. daļas d) apakšpunktam var sākties jauns pārvadāšanas pa sauszemi periods.

Par ceturto jautājumu

- 36 Uzdotot ceturto jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai norāde, ka pirms pārvadāšanas pa jūru dzīvnieki ir tikuši pabaroti un padzirdīti "vakarā, no rīta, pusdienlaikā, vakarā un no rīta", izpilda Direktīvas 91/628 5. panta A punkta 2. daļas

d) apakšpunkta ii) daļas pirmo ievilkumu un noliedzošas atbildes uz šo jautājumu gadījumā — vai šī noteikuma neizpildes rezultātā tiek zaudētas tiesības saņemt eksporta kompensāciju.

37 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka saskaņā ar Direktīvas 91/628 5. panta A punkta 2. daļas d) apakšpunkta i) un ii) daļu dalībvalstis cita starpā nodrošina, lai pārvadātājs garantētu, ka maršruta plāna oriģināleksemplārs ir pienācīgi noformēts un ka to ir izpildījušas atbilstošas personas atbilstošā laikā, un ka par pārvadāšanu atbildīgās personas maršruta plānā norāda laikus un vietas, kurās pārvadājamie dzīvnieki baroti un dzirdīti brauciena laikā.

38 No šī noteikuma teksta nepārprotami izriet, ka neatkarīgi no tā, kad maršruta plāns ir izpildīts, tajā, lai tiktu ievērotas Direktīvas 91/628 5. panta A punkta 2. daļas d) apakšpunkta ii) daļas pirmajā ievilkumā paredzētās prasības, ir jāiekļauj par pārvadāšanu atbildīgo personu sniegta norāde par laikiem un vietām, kurās dzīvnieki tika baroti un dzirdīti brauciena laikā.

39 Attiecībā uz sekām, kuras var rasties šādu prasību neizpildes gadījumā, Tiesa ir lēmusi, ka, ja dalībvalstu kompetentās iestādes uzskata, ka Direktīva 91/628 nav tikusi ievērota, bet tas tomēr nav izraisījis dzīvnieku bojāeju, Kopienų likumdevējs ir piešķīris kompetentajai iestādei zināmu rīcības brīvību, lai tā varētu izlemt, vai kāda no minētās direktīvas noteikumiem neizpilde var būt pamats eksporta kompensācijas zaudēšanai, samazināšanai vai saglabāšanai. Tomēr šāda rīcības brīvība nav neierobežota tiktāl, ciktāl to ierobežo Regulas Nr. 615/98 5. pants (skat. iepriekš minēto spriedumu apvienotajās lietās *Viamex Agrar Handel* un *ZVK*, 38. un 39. punkts).

40 Turklāt Tiesa ir lēmusi, ka kompetentajai iestādei ir jāizvērtē, vai kāda no Direktīvas 91/628 noteikumiem neizpilde ir ietekmējusi dzīvnieku labturību, vai attiecīgajā gadījumā šāda neizpilde var tikt novērsta un vai tās sekām būtu jābūt tādām, ka eksporta kompensācija tiek zaudēta, samazināta vai saglabāta (skat. iepriekš minēto spriedumu apvienotajās lietās *Viamex Agrar Handel* un *ZVK*, 44. punkts).

- 41 Saskaņā ar šo pieeju kompetentā iestāde, ja tā uzskata, ka neviens no eksportētāja iesniegtajiem dokumentiem nepierāda, ka ir izpildīta Direktīva 91/628, tādējādi var nolemt neapmierināt pieteikumu izmaksāt eksporta kompensāciju.
- 42 Tomēr, lai pieņemtu šādu lēmumu, Tiesa ir lēmusi, ka kompetentajai valsts iestādei saskaņā ar Regulas Nr. 615/98 5. panta 3. punktu ir jāpamatojas uz objektīviem un konkrētiem pierādījumiem par dzīvnieku labturību, lai varētu atzīt, ka ar dokumentiem, kurus eksportētājs pievienoja savam eksporta kompensācijas pieteikumam, nevar pierādīt, ka pārvadājuma laikā ir izpildīti Direktīvas 91/628 noteikumi, un ka eksportētājam vajadzības gadījumā ir jābūt iespējai pierādīt, ka pierādījumi, pamatojoties uz kuriem, kompetentā valsts iestāde uzskatīja, ka nav izpildīta šī regula un direktīva, nav būtiski (skat. 2008. gada 13. marta spriedumu lietā C-96/06 *Viamex Agrar Handel*, Krājums, I-1413. lpp., 41. punkts).
- 43 Katrā ziņā kompetentajai valsts iestādei ir jāpamato savs lēmums, norādot uz iemesliem, kuru dēļ tā uzskata, ka eksportētāja iesniegtie pierādījumi neļauj secināt, ka ir izpildīti Direktīvas 91/628 noteikumi. Šajā nolūkā kompetentajai valsts iestādei ir objektīvi jāizvērtē dokumenti, kurus tai ir iesniedzis eksportētājs, un jāpierāda, ka pierādījumi, uz kuriem valsts iestāde atsaucas, nosakot, ka ar eksporta kompensācijas pieteikumam pievienotajiem dokumentiem nevar pierādīt, ka ir izpildīti attiecīgie šīs direktīvas noteikumi, ir pamatoti (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Viamex Agrar Handel*, 42. punkts).
- 44 Tomēr, lai arī ir taisnība, ka norāde, ka dzīvnieki ir tikuši pabaroti un padzirdīti “vakarā, no rīta, pusdienlaikā, vakarā un no rīta”, precīzi neatbilst Direktīvas 91/628 5. panta A punkta 2. daļas d) apakšpunkta ii) daļas pirmā ievilkuma prasībām, tik un tā no tā neizriet, ka dzīvnieki pārvadāšanas pa jūru laikā nebija nedz pabaroti, nedz padzirdīti.
- 45 Pirms pārvadāšanas pa jūru minētā norāde par to, ka dzīvnieki jūras pārvadājuma laikā ir tikuši pabaroti un padzirdīti pietiekami identificējamos brīžos, var izpildīt

Direktīvas 91/628 prasības tiktāl, ciktāl tiek pierādīts, ka šīs darbības patiešām ir notikušas.

46 Iesniedzējtiesai šajā lietā ir jāpārbauda, vai, ņemot vērā visus eksportētāja iesniegtos dokumentus, tostarp maršruta plānu un šī sprieduma 15. punktā minēto apliecināto paziņojumu, dzīvnieki tika pārvadāti saskaņā ar Direktīvas 91/628 prasībām.

47 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz ceturto jautājumu ir jāatbild šādi: maršruta plāns, kurā iepriekš ar rakstāmmašīnu ir ierakstīta norāde par to, ka dzīvnieki pārvadāšanas pa jūru laikā ir tikuši pabaroti un padzirdīti “vakarā, no rīta, pusdienlaikā, vakarā un no rīta”, var izpildīt Direktīvas 91/628 prasības tiktāl, ciktāl tiek pierādīts, ka šīs darbības patiešām ir notikušas. Ja kompetentā valsts iestāde, ņemot vērā visus eksportētāja iesniegtos dokumentus, uzskata, ka minētās direktīvas prasības nav izpildītas, tai ir jāizvērtē, vai šī neizpilde ietekmēja dzīvnieku labturību, vai attiecīgajā gadījumā šāda neizpilde var tikt novērsta un vai tās sekām būtu jābūt tādām, ka eksporta kompensācija tiek zaudēta, samazināta vai saglabāta.

Par tiesāšanās izdevumiem

48 Attiecībā uz lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (trešā palāta) nospriež:

- 1) Komisijas 1998. gada 18. marta Regulas (EK) Nr. 615/98, ar kuru paredz sīki izstrādātus piemērošanas noteikumus eksporta kompensāciju piešķiršanai saistībā ar dzīvu liellopu labturību pārvadāšanas laikā, 1. pants nevar tikt interpretēts tādējādi, ka Padomes 1991. gada 19. novembra Direktīvas 91/628/EEK par dzīvnieku aizsardzību pārvadāšanas laikā, ar kuru groza Direktīvas 90/425/EEK un 91/496/EEK un kurā grozījumi izdarīti ar Padomes 1995. gada 29. jūnija Direktīvu 95/29/EK, pielikuma 48. punkta 7. daļas b) apakšpunkts ir piemērojams jūras pārvadājumam, kas, izmantojot transportlīdzekļus, kuri, neizkraujot no tiem dzīvniekus, tiek novietoti uz kuģa, savieno Eiropas Kopienas ģeogrāfisku punktu ar trešā valstī esošu ģeogrāfisku punktu;
- 2) Direktīvas 91/628, kurā grozījumi izdarīti ar Direktīvu 95/29, pielikuma 48. punkta 7. daļas a) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tāda jūras pārvadājuma gadījumā, kad Eiropas Kopienas ģeogrāfisks punkts tiek savienots ar trešā valstī esošu ģeogrāfisku punktu ar transportlīdzekļiem, kuri, neizkraujot dzīvniekus, tiek novietoti uz kuģiem, pārvadājuma ilgums nedrīkst tikt ņemts vērā, ja dzīvnieki tiek pārvadāti atbilstoši šī paša 48. punkta 3. un 4. daļā paredzētajiem nosacījumiem, izņemot par brauciena ilgumu un atpūtas laiku. Ja tas tā ir, uzreiz pēc transportlīdzekļa nokraušanas no kuģa trešās valsts galapunkta ostā atbilstoši šī paša 48. punkta 4. daļas d) apakšpunktam var sākties jauns pārvadāšanas pa sauszemi periods;
- 3) maršruta plāns, kurā iepriekš ar rakstāmmašīnu ir ierakstīta norāde par to, ka dzīvnieki pārvadāšanas pa jūru laikā ir tikuši pabaroti un padzirdīti “vakarā, no rīta, pusdienlaikā, vakarā un no rīta”, var izpildīt Direktīvas 91/628, kurā grozījumi izdarīti ar Direktīvu 95/29, prasības tiktāl, ciktāl tiek pierādīts, ka šīs darbības patiešām ir notikušas. Ja kompetentā valsts iestāde, ņemot vērā

visus eksportētāja iesniegtos dokumentus, uzskata, ka minētās direktīvas prasības nav izpildītas, tai ir jāizvērtē, vai šī neizpilde ietekmēja dzīvnieku labturību, vai attiecīgajā gadījumā šāda neizpilde var tikt novērsta un vai tās sekām būtu jābūt tādām, ka eksporta kompensācija tiek zaudēta, samazināta vai saglabāta.

[Paraksti]